

razloga, ribarstvo Vojvodine se sve više orijentiše ribnjačarskoj proizvodnji i sve veći značaj se pridaje izgradnji ribnjaka i poluribnjaka, za čiju izgradnju su širom Pokrajine podesne ogromne površine (prirodne uvale i depresije, rečni rukavci, stare otsečene meandre, slatinasti tereni i dr.).

U ranijim planiranjima predviđeno je za izgradnju ribnjaka oko 55.000 ha. Iz objektivnih razloga to se nije moglo ostvariti u predviđenom vremenu. Tek u periodu decentralizacije u privredi, osamostaljenja srezova i sadanjim komunalnim razvojem, — izgradnja ribnjačarstva dobija pun zamah i potpun značaj. Sa svih strana se postavljaju zahtevi za izgradnju ribnjaka i poluribnjaka. Već danas se slobodno može reći, da je interes za ovom izgradnjom daleko veći od naših kreditnih mogućnosti i od raspoloživog broja rukovodećeg stručnog kadra u ribarstvu.

Celokupna izgradnja ribnjaka i poluribnjaka u Vojvodini može se prikazati na sledeći način:

I. OBJEKTI IZGRADENI ILI OBNOVLJENI U PERIODU POSLE OSLOBOĐENJA

1. Ribnjak »Živača« u Srem. Boljevcima	
površine oko	203 ha
2. Ribnjak »Bačka« u Kolutu	203 ha
3. Ribnjak »Susek« u Suseku	230 ha
4. Zadrugni ribnjak kod Sombora	5 ha
5. Zadrugni ribnjak kod Sombora	8 ha
6. Zadrugni ribnjak kod Mužlje	130 ha

II. OBJEKTI U IZGRADNJI

A. U delimičnoj eksploataciji

1. Ribnjak »Vagan« kod Bač. Gradišta	43 ha
2. Poluribnjak »Bosut« u Moroviću	500 ha
3. Ribnjak »Straža« u Banatu	1 ha
4. Poluribnjak »Halas« u Čenti	100 ha
5. Zadrugni ribnjak u Alibunaru	14 ha

B. Početak izgradnje

1. Ribnjak u Ruskom Krsturu	17 ha
2. Ribnjak »Jegrička« u Žablju	400 ha

III. PROJEKTOVANI NOVI OBJEKTI

(projekti gotovi ili u radu) -

A. U delimičnoj eksploataciji

1. Poluribnjački sistem »Krivaja«, »Beljanska Bara« sa Vel. Kanalom	520 ha
---	--------

2. Ribnjak »Baranda« u Banatu	700 ha
3. Poluribnjak »Palić« kod Subotice	685 ha
4. Poplavni tereni »Belje« — Apatin	6—7.000 ha
5. Poplavni tereni »Jama« Begeč	300 ha
6. Perleški rit	1.100 ha
7. Mrtva Tisa »Biserno Ostrvo«	394 ha
8. Mrtva Tisa »Vrbica« kod Žablja	100 ha
9. Bare kod Kaća	30 ha

B. U projektnoj fazi

1. Ribnjak »Fenečka Bara« kod Sr. Bo-ljevaca — površine oko	200 ha
2. Ribnjak »Kovin« u Kовinu	800 ha
3. Ribnjak na pirinčanim poljima u B. P. Selu	180 ha
4. Ribnjak na pirinčanim poljima u Bač. Gradištu	190 ha
5. Ribnjak (zadrugni) u Novoj Gajdobri	5 ha
6. Ribnjak u Bavaništu	7 ha

Osim pomenutih objekata, izvršiće se sistematska poribljavanja i privođenja intenzivnijoj poluribnjačkoj eksploataciji i na drugim objektima:

1. Poplavni teren »Trud« kod Bač. Novog Sela	250 ha
2. Poplavni teren »Tikvara« kod Bač. Palanke	250 ha
3. Jezero »Ludoš« kod Subotice	295 ha
4. Rezervat sportskih ribolovaca u Panč. ritu i niz drugih manjih objekata (kanala, rukavaca i dr.), koje same ribarske organizacije redovno poribljavaju, neguju i eksploatišu.	

Ovako širok razmah izgradnje ribnjaka, poluribnjaka i drugih objekata, koji će intenzivirati proizvodnju ribarstva pozitivan je i za pohvalu, jer jasno dokazuje da se sve više shvata značaj ribarstva i da ono dobija određenije mesto u našoj celokupnoj privredi.

Ako se planirana izgradnja realizuje, i ako uspešno da postepeno rešimo niz drugih pratećih problema (pitanje kadrova, organizacija rada i trgovine i t. d.), — možemo slobodno reći da će u bliskoj budućnosti Vojvodina postati važan centar ribnjačarske proizvodnje i značajan faktor u celokupnoj proizvodnji slatkovodnog ribarstva FNRJ.

Jovan Korda, Beograd

O rečniku ribarstva

Mnoge su potrebe ribarstva o kojima se danas raspravlja i piše. Ali se o jednoj potrebi niti piše niti govori. Verovatno zato, što se smatra da je to područje druge naučne struke, i da tu ribarski stručnjaci nemaju šta da kažu. Mislimo ovde na nasušnu potrebu da i ribarstvo dobije svoj leksikon reči i izraza, kao što ga imaju mnoge druge grane nauke.

Taj posao ulazi, doduše, u krug lingvističkih studija, a i sa te strane nema glasa. Ali treba istaći, da i čisti lingvisti nebi mogli da tu daju ono što ribarstvu treba, i što ustvari ima da čini sadržinu takvog leksikona.

Zato je ovo pitanje van naučnog interesovanja. Rečničko bogatstvo ribarstva ostaje usled toga neobrađivano i takoreći napušteno. Terminologija

ribarstva je danas neujednačena, neprečišćena, regionalno obeležena i bez sigurnijeg oslonca u svom razvoju. Više od svake druge, prošarana je tuđinskim nasleđem. Osim toga obiluje sinonimima, homonimima i idiomima, koji traže objašnjenja i lingvističku obradu. Skrajnje je vreme da se ta bogatstva iznesu u jednom konverzionom leksikonu, pristupačnom široj javnosti, pre svega naučnicima i praktičarima ribarstva.

Sve do nedavno nisu, sa čisto naučnog gledišta, ni postojale mogućnosti za puni uspeh takvog pothvata. Nedovoljna obrađenost materijala i česte proizvoljnosti u klasifikaciji i obrađivanju riba naših voda, bili su nesavladljive poteškoće. I sa jezičke strane nisu teškoće bile manje, jer su termini ribarstva retko kada specijalno beleženi i pojmovno obrađivani. Usko leksički rad bio bi nedovoljan za donošenje leksikona, bez potpunog snalaženja autora u sistematici, biologiji i naučnoj terminologiji ribarstva. Strana literatura, pa i strani leksikoni ribarstva, samo su relativna pomoć, jer ne obuhvataju naše leksičko blago i specifičnosti našeg ribarstva, koje se umnogome razlikuje od ri-

barstva drugih zemalja. Strana literatura može da posluži samo kao široka mogućnost u iznalaženju i opisivanju izvesnih pojmova, ukoliko su nam potrebni, a nepoznati su našem jeziku. Ali i tu treba mnogo kritičkog odnošenja, s obzirom na naše jezičke i ihtiološke svojstvenosti.

Možemo reći da su danas glavne poteškoće otklonjene, i sa sigurnošću ustvrditi da izrada dobrog leksikona ribarstva nije više ni utopija ni nemogućnost. U novije vreme izašlo je na našem jeziku nekoliko dela koja uz neka starija od kapitalne vrednosti, daju najpotrebnije izvore za leksikon, uz marljivo sakupljanje u narodu i pabirčenje po stručnoj literaturi.

Na tako solidnoj stručnoj osnovi može danas da se donese široko zasnovan i naučno obrađen leksikon našeg morskog i slatkovodnog ribarstva. Takvo delo ima da bude bogata riznica jezika i celokupnih ostvarenja ribarstva, pouzdan osnov za ujednačavanje ribarske terminologije, oslonac za daljnja naučna postignuća i doprinos upoznavanju najširih slojeva naroda sa tekovinama našeg ribarstva.

Tri pitanja

1. Da li je bizamski pacov samo biljožder?

2. Za koje vreme uginula riba ispliva na površinu?

3. Šta je to mikropila?

1. Opšte priznato mišljenje je da je bizamski pacov biljožder. Međutim su pojedini praktičari primetili na ribnjacima, da bizamski pacov u nedostatku biljne hrane rado jede školjke, a pri kraju zime i šarana iz zimovnika. Čak je i na pastrvskom ribnjaku utvrđeno da je bizamski pacov jeo pastrmke.

2. Posle uginuća riba padne na dno. Nakon izvesnog vremena počinju pojedini leševi riba da se dižu na površinu vode. Da bi utvrdio za koje vreme oni izađu na površinu, prof. Probst je vršio ispitivanja, pa je našao, da na temperaturi od 16 do 24°C,

leševi šarana uginuli od skržne truleži, isplivaju za različita vremena, i to:

62,5% šarana za 24 h

25% šarana za 2 dana

12,5% šarana za 3 dana.

3. To je otvor na opni jajeta, kroz koji (na pr. kod riba) pri osemenjavanju prodire spermatozoid u jaje. Kod nekih organizama, kao na pr. kod morskog ježa, opna je pihtijaste konzistencije, te spermatozoid može prodreti na bilo kom delu opne. U tom slučaju čim jedan spermatozoid prodre u jaje odmah se izluči tanka opna preko protoplazme, te spreči prodiranje drugih spermatozoida. Kod jaja sa mikropilom može prodreti više spermatozoida u jaje. Međutim, samo jedan oplodi jaje, dok drugi bivaju resorbovani.

Sportski ribolov

P. B. Sambrailo, Zagreb

OSNOVNA MEĐUNARODNA NAČELA SPORTSKOG RIBOLOVA I NAŠI ZADACI

Međunarodna konferencija sportskog ribolova, koja je osnovana 1952 godine, razvila je priličnu aktivnost i dokazala da je takva organizacija od velike koristi za razvitak i širi razmah sportskog ribolova u međunarodnom okviru. Budući da u našem listu nisu do sada objavljena osnovna načela

na kojima počiva ta Organizacija, to smatramo potrebnim da sa njima upoznamo naše čitaoce. Ona glase ovako:

»1. Na tekućim i stajaćim vodama, na jezerima, na površini ispod mora ili uzduž njegovih obala, na mjestima gdje se mi susrećemo sa sportskim na-